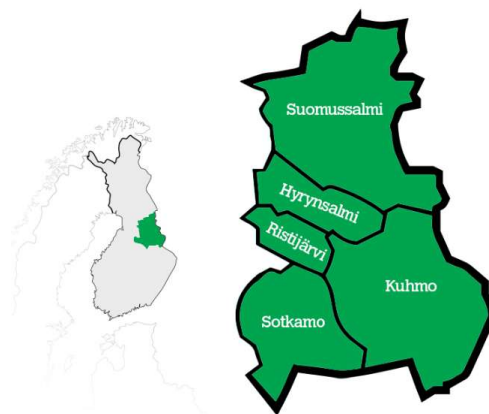

Elävä Kainuu Leader ry

Leader on toimintaa, neuvontaa ja rahoitusta

www.kainuuleader.fi

LEADER

Elävä Kainuu

Euroopan unionin
osarahoittama

maaseutu.fi

Miksi täällä?

1. ”Voisitko tulla kertomaan Leader-toiminnasta uusille valtuutetuille?”

- 2x vuodessa yhteistyökokoukset: kunnanjohtajat&elinvoimapäälliköt ja Leader-henkilöstö ja pj
 - Hankkeet, myöntökehys, kuntien tarpeet
- Uusi ohjelmakausi 2028 - 2034

Leader - Maa- ja metsätalousministeriö

- Ruokavirasto, Hyrrä-työkalu
- Rahoituksen myöntämisessä noudatetaan sitä koskevaa lainsäädäntöä, määräyksiä ja ohjeita.
- Leader-verkosto on laaja: suomalaisissa Leader-yhdistyksissä on pari sataa työntekijää, lähemmäs tuhat hallituksen jäsentä ja noin 10 000 jäsentä

Elävä Kainuu Leaderin rahoitus 2023-2027: 3,9 miljoonaa + yksityisrahoitus = n. 6 miljoonaa

EU:ssa yhteisölähtöisestä paikallisesta kehittämisestä eli Leader-toiminnasta käytetään termiä Community-Led Local Development, CLLD. Leader puolestaan on lyhenne, joka muodostuu ranskankielisistä sanoista "Liason Entre Actions de Développement l'Economie Rurale". Suomeksi tämä kuuluu "yhdyssiteet maaseudun talouden kehittämiseen tähtäävien toimien välillä".

LEADER

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

maaseutu.fi

Leader-toiminta Suomessa EU:n myötä alkaen 1996

- Leader-ryhmä on yhdistysten, yritysten, yksityishenkilöiden ja julkisorganisaatioiden kanssa toimiva paikallinen maaseudun **kehittäjätaho**, joka tuo esiin ja toteuttaa ruohonjuuritason tarpeita ja toivomuksia maaseudun kehittämiseksi. Yhdistys myöntää Leader-rahoitusta toiminta-alueen yrityksille ja yhteisöille. EU maaseuturahoitus + valtio + kunta = Leader-tuki
 - EU:n alueella toimii yli 3000 Leader-ryhmää, jotka tekevät tiivistä yhteistyötä toistensa kanssa
- Jokaisella Leader-ryhmällä on oma **kehittämisstrategiansa**, joka on laadittu yhdessä alueen asukkaiden kanssa.
 - Rahoituslinjaukset, painopistealueet
 - Strategia ohjaa ryhmän hallituksen toimintaa, kun se tekee päätökset (puolto/ei puoltoa) rahoitettavista hankkeista
- Hallitus valitaan **kolmikantaperiaatteen** mukaisesti siten, että kolmasosa jäsenistä edustaa paikallista julkista hallintoa, toinen kolmannes paikallisia yhdistyksiä sekä yrityksiä ja loput kolmasosa alueen asukkaita.
- Leader-toiminnan **periaatteet**: alhaalta ylös, monialaisuus, paikallinen kumppanuus, aluelähtöisyys, innovatiivisuus, verkostoituminen, alueiden välinen ja kansainvälinen yhteistyö (nuoriso- ja kalaleader)

LEADER

Elävä Kainuu

Euroopan unionin
osarahoittama

maaseutu.fi

Leader-toiminta

- valjastaa **paikallisten asukkaiden** oma asiantuntemus, alueen kehittämistyöhön.
- **Kehittää alueen elinvoimaisuutta** asukkailta kumpuavien tarpeiden pohjalta.
- Leader-toiminnan ytimessä on ajatus **oman paikkakunnan kehittämisestä yhdessä asukkaiden voimin**. Tätä toteutetaan alueen asukkaiden kehittämishankkeita ja toteutuksessa.
- Leader-ryhmä **aktivoi, innostaa, tiedottaa, kouluttaa ja toimii hankkeiden toteuttajien apuna**. Kaikki neuvontapalvelut ovat maksuttomia.

Leader-periaatteet

LEADER

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Microsoft Edge
PDF Document

maaseutu.fi

Elävä Kainuu Leader ry

www.kainuuleader.fi

Leader rahoitus	Hakujaksot	Toiminta-alue
YRITYSTUET ESITELTYINÄ (PDF-TIEDOSTO)	Hakemus oltava vireillä viimeistään: 18.8.2025 mennessä, kaikki hakemustyytit 23.9.2025 mennessä, kaikki hakemustyytit 11.11.2025 mennessä, kaikki hakemustyytit Hallituksen käsittelykokoukset: 4.9.2025 9.10.2025 27.11.2025 Tuen hakijan tulee olla aina yhteydessä Elävä Kainuu Leader ry:n henkilöstöön ennen hakemuksen jättämistä Hyrrään. Muistathan myös, että hakemus käsitellään Elävä Kainuu Leader ry:n hallituksessa vain, mikäli kaikki selvittettävät asiat ja liitteet löytyvät asianmukaisesti Hyrrän hakemuksesta sekä liitteistä.	
HANKETUET ESITELTYINÄ (PDF-TIEDOSTO)		
YMPÄRISTÖ- JA ILMASTOHANKETUET ESITELTYINÄ (PDF-TIEDOSTO)		
ROJEKTI-RAHOITUS		
JÄTÄ SÄHKÖINEN HANKEHAKEMUS HYRRÄ PALVELUSSA		

Elävä Kainuu

Euroopan unionin
osarahoittama

maaseutu.fi

Elävä Kainuu Leader ry

- Leader-ryhmät laativat yhdessä alueen asukkaiden kanssa: [rahoituslinjaukset](#), painopistealueet
- Rahoituksen myöntämisessä noudatetaan sitä koskevaa lainsäädäntöä, määräyksiä ja ohjeita.
- **Strategia** ohjaa ryhmän hallituksen toimintaa, kun se tekee päätökset (puollot) rahoitettavista hankkeista

Läpileikkaavat teemat	Osaaminen, yhteistyö, vastuullisuus, tietoyhteiskunta ja uusi teknologia, nuoret		
Painopisteet	Parasta paikallista	Älykästä uudistumista	Vihreää viisautta
Tavoitteet - elinkeinot ja yrittäjyys	Euroja paikallisuudesta	Uudistuvat ja monipuoliset elinkeinot	Bisnestä vihreästä - vihreämpää bisnestä
Tavoitteet - yhteisöt ja toimintaympäristöt	Parasta paikalliselämää	Uudistuva osallisuus ja yhteisöllisyys	Hiiliviisaat yhteisöt

Elävä Kainuu

Euroopan unionin
osarahoittama

maaseutu.fi

Elävä Kainuu Leader ry, rahoituslinjaukset

Rahoituksen myöntämisessä noudatetaan sitä koskevaa lainsäädäntöä, määräyksiä ja ohjeita. Perustelluin syin tehdyistä linjauksista voidaan tapauskohtaisesti poiketa, poikkeamisesta päättää hallitus.

YLEISHYÖDYLLISET HANKKEET

- Leader-rahoitusosuus max. 100 000 euroa/hanke
- Leader-rahoitusosuus (sovelletaan myös pienhankkeiden rahoituksessa):
 - yleishyödylliset kehittämis-, koulutus- ja tiedonvälityshankkeet max. 85 %
 - yleishyödylliset investointihankkeet max. 75 % (pl. ampumaratahankkeet max. 65 %)
 - julkisyhteisöjen hakemat yleishyödylliset investointihankkeet max. 65 %
 - julkisyhteisöjen hakemat yleishyödylliset kehittämishankkeet max. 75 %
- julkisyhteisöjen ja valtion liikelaitosten tai vastaavien hakijoiden hankkeissa edellytetään yksityistä rahoitusosuutta vähintään 5-10 %
- selvityshankkeita ei lähtökohtaisesti tueta, (pl. alueiden välisten ja kansainvälisten hankkeiden, sekä painopistealueiden Älykästä uudistumista ja Vihreää viisautta koskevien hankkeiden selvitykset sekä yleishyödyllisten investointien toteutettavuusselvitykset, joissa tukitaso 85 %) mutta perustellusta syystä tukitaso max. 50 %. Linjaus ei koske yritysryhmä- ja Älykäs kylä -hankkeiden valmistelurahaa.
- uskonnollisten ja poliittisten yhteisöjen hakemia hankkeita ei rahoiteta

LEADER

Elävä Kainuu

Euroopan unionin
osarahoittama

maaseutu.fi

Elävä Kainuu Leader ry, rahoituslinjaukset

Rahoituksen myöntämisessä noudatetaan sitä koskevaa lainsäädäntöä, määräyksiä ja ohjeita. Perustelluin syin tehdyistä linjauksista voidaan tapauskohtaisesti poiketa, poikkeamisesta päättää hallitus.

YRITYSTUET

- yritystukiin ei sisällytetä kuntarahaosuutta (tuki muodostuu EU- ja valtio-osuuksista)
- tukitasot ja tuen määrät lähtökohtaisesti lainsäädännön mahdollistamat maksimitasot
- yrittäjän tai yrityksen omistajan omaa palkkaa ei tueta
- majoitustoiminnan investointien tukemisen edellytyksenä päätoiminen yrittäjyys. Mikäli kyseessä osa-aikainen yrittäjyys, majoitustoimintaan liittyvien investointien tukeminen edellyttää liikevaihdon ja työllistymisen minimivaatimusten täyttymistä matkailuun liittyvästä muusta toiminnasta (esim. ohjelma- tai ravitsemuspalvelut).
- tukea ei myönnetä kiinteistöyhtiöille tai muille yrityksille, joiden liikevaihto muodostuu pääasiassa vuokraustoiminnasta
- yritysten energiainvestointien tukitaso on lähtökohtaisesti lainsäädännön mahdollistama maksimi eli 30 %, mutta tukimaksimi rajataan 15 000 euroon / hanke
- yritysyhmässä on oltava vähintään kolme yritystä, joilla on eri omistajat ja päätösvaltaa käyttävät henkilöt.

EI TUETTAVIA TOIMIA

- kyläkirjojen ja historiikkien laatiminen
- painatuskulut (pl. koulutus- ja tiedonvälityshankkeet)
- lahtivajojen kunnostus, varustelu tai rakentaminen
- autohankinnat
- moottoriurheilu (ml. reitistöt) ja siihen liittyvät hankinnat (esim. harrastustoimintakäyttöön tulevat moottorikelkat, mönkijät jne.) hanketuissa. Yritysinvestointien rahoittaminen edellyttää ympäristövastuullisuuden edistämistä.
- viranomaisten vaatimat tai säätämät, tai säädöksiin perustuvat korjaustoimenpiteet (esim. ampumaratojen ympäristövaatimusten edellyttämät ympäristötyöt)
- sähkö-, vesihuolto- ja laajakaistaliittymät yksittäisinä hankintoina (tuki mahdollinen osana laajempaa investointihanketta)
- tiet, kevyenliikenteenväylät ja näiden valaistus ym. vastaava yhdyskuntainfra
- taideteokset sekä muistomerkit (pl. erillinen teemahaku).

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

maaseutu.fi

Elävä Kainuu Leader ry, Lag Living Kainuu Leader

www.kainuuleader.fi

- Toiminut Leader-ryhmänä vuodesta 1997
- Toimisto Kauppakatu 20, 89600 Suomussalmi
- Henkilöstö: toiminnanjohtaja, hankeneuvoja, kyläkoordinaattori yhteistyössä Oulujärvi Leaderin kanssa, nuorisokoordinaattori
- Omat & yhteiset hankkeet: NuorisoLeader esiselvitys, Tulevaisuuden MaalaisJärki 1 ja 2, Exploring Nature, Paperit Kuntoon

Toiminnanjohtaja
Marja Tolonen
Puh. 040 156 2210
marja.tolonen@kainuuleader.fi

Hankeneuvoja
Eeva-Liisa Kemppainen
Puh. 040 774 2080
eeva-liisa.kemppainen@kainuuleader.fi

Kyläkoordinaattori
Marjut Kyllönen
Puh. 040 626 3921
marjut.kyllonen@kainuuleader.fi

Nuorisokoordinaattori
Ville Ladders
Puh. 0400 482 777
ville.ladders@kainuuleader.fi
(nuorisotoiminta)

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

maaseutu.fi

Elävä Kainuu Leader ry, Lag Living Kainuu Leader

Kyläkoordinaattori, Paperit kuntoon -hankkeen projektipäällikkö

Marjut Kyllönen
Puh. 040 626 3921

Kainuun Kylätoiminta, [Kainuun kylätoiminta - Elävä Kainuu Leader](#)

- Maakunnallinen, yhteinen Elävä Kainuu ja Oulujärvi Leader ry alueella
- Koordinaattori 50% työaika Marjut Kyllönen
- Oulujärvi Leader hallinnoi 1.1.2026 alkaen. Valtionapu pienenee 22%, vaikutus toimintaan

Nuorisokoordinaattori

Ville Ladders
Puh. 0400 482 777
ville.ladders@kainuuleader.fi
(nuorisotoiminta)

NuorisoLeader, [NuorisoLeader - Elävä Kainuu Leader](#)

- Esiselvityshanke 16.6. – 16.12.2025, nuorisokoordinaattori Ville Ladders,
- ELY-keskuksen rahoitus 100%
- Tavoite: strategia, toimintamalli, yhteistyöverkosto
- Jatkohanke 2026

LEADER

Elävä Kainuu

Euroopan unionin
osarahoittama

maaseutu.fi

Maakunnallinen kylätoiminta

Kainuun kylätoiminta

Kainuun
kylätoiminta

- Toimintaa toteutetaan kylätoiminnan valtioavulla
 - Maa- ja metsätalousministeriö myöntää Suomen Kylät ry:lle > jakaa maakuntiin
 - 4 Leader maakuntaa, 15 maakunnallisia kyläyhdistyksiä
 - Kainuussa hallinnoi 2023-2025 Elävä Kainuu Leader, Hallinnointi siirtyy 2026 > Oulujärvi Leaderille
- Kylätyöryhmässä edustajat jokaisesta kunnasta. Toimintaa suunnitellaan yhdessä heidän kanssa.
- Toiminta
 - Kyläyhdistyksille
 - Yhdistystoiminnan neuvonta ja tuki
 - Koulutukset ja tilaisuudet: Avoimet kylät & joulukylät -päivä, Vuoden Kylä kilpailu
 - Kylien kehittämistoimissa tukeminen
 - Viestintä ja näkyvyys
 - Verkostoissa työskentely

www.kainuunkylatoiminta.fi

Kyläkoordinaattori, Paperit kuntoon -hankkeen projektipäällikkö

Marjut Kyllönen
Puh. 040 626 3921
marjut.kyllonen@kainuuleader.fi

(kylätoiminta, Paperit kuntoon -hankkeen koordinaatio)

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

maaseutu.fi

Maakunnallinen kylätoiminta

Haasteita

 Kainuun kylätoiminta

- Resurssien rajallisuus: valtionapu kattaa vain osa-aikaisen kyläasiamiehen työn (noin 50% työajasta) 2026 n. 30% → työmäärään nähden resurssit ovat vähäiset.
- Lähtötilanteessa ei perehdytystä toimintaan
- Toiminnan jatkuvuus on ollut epäselvää
- Kylien tavoittaminen: aktiiviset kylät hyötyvät eniten, hiljaisempien kylien tavoittaminen ja aktivoiminen on haastavaa. Sama kunnissa.
- Ikärakenne ja osallistumisen hiipuminen: uusien ja nuorempien toimijoiden saaminen mukaan toimintaan on haaste.
- Rahoituksen epävarmuus: riippuvuus hankerahoituksesta ja valtionavusta tekee tulevaisuuden suunnittelusta epävarmaa.

  www.kainuunkylatoiminta.fi

Kyläkoordinaattori, Paperit kuntoon -hankkeen projektipäällikkö

Marjut Kyllönen
Puh. 040 626 3921
marjut.kyllonen@kainuuleader.fi
(kylätoiminta, Paperit kuntoon -hankkeen koordinointi)

Maakunnallinen kylätoiminta

Onnistumisia

- Yhteisöllisyyden vahvistaminen: yhteiset tapahtumat kokoavat ihmisiä yhteen ja luovat yhteenkuuluvuuden tunnetta.
- Kylien aktiivisuuden lisääminen Suomen kylien tapahtumiin: esimerkiksi Vuoden Kylä -kilpailut ja Avoimet Kylät -päivät ovat tuoneet näkyvyyttä. Osallistujamäärät tuplaantunut aikaisempaan
- Vaikuttamistyö: kainuulaiset kylätoimijat ovat saaneet kylien ääntä kuuluviin kunnissa, maakunnissa ja valtakunnallisissa verkostoissa
- Monipuoliset palvelut: koulutukset, neuvonta kentältä tulleiden toiveiden pohjalta esim. viestintä, kotisivut, tekoäly
- Hyvä näkyvyys mediassa: Vuoden kylä -voittajat ja erilaiset tapahtumat ovat nostaneet kylien tarinoita esiin paikallisissa ja valtakunnallisissa medioissa.

 www.kainuunkylatoiminta.fi

**Kainuun
kylätoiminta**

Kyläkoordinaattori, Paperit kuntoon -hankkeen projektipäällikkö

Marjut Kyllönen

Puh. 040 626 3921

marjut.kyllonen@kainuuleader.fi

(kylätoiminta, Paperit kuntoon -hankkeen koordinaattori)

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

maaseutu.fi

NuorisoLeader

Nuorisokoordinaattori
Ville Ladders
Puh. 0400 482 777
ville.ladders@kainuuleader.fi
(nuorisotoiminta)

- NuorisoLeader esiselvityshanke (16.6.–16.12.2025) rakentaa Elävä Kainuu Leader -alueelle oman **NuorisoLeader**-toimintamallin.
- Hankkeen aikana luodaan **strategia, toimintamalli** ja **yhteistyöverkosto** tulevalle NuorisoLeader toiminnalle -> Nämä tehdään yhteistyössä alueen nuorten ja yhteistyökumppaneiden kanssa (nuorisotoimi, 4H, nuorisovaltuustot jne.)
- Hankkeen ajaksi palkattu **nuorisokoordinaattori**, jonka tärkein työmuoto on jalkautuminen nuorten keskuuteen
- Nuorten osallisuus on keskeinen osa EKL:n strategiaa 2023–2027 (*osaaminen, yhteistyö, vastuullisuus, nuoret*)
- Maa- ja metsätalousministeriön **toive** on, että NuorisoLeader toimintaa olisi jokaisessa Leader -ryhmässä

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

maaseutu.fi

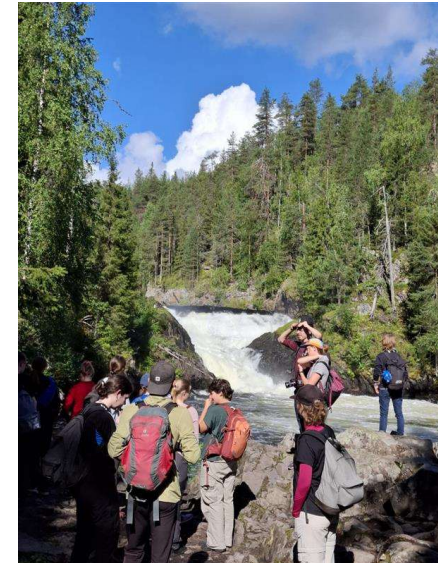
NuorisoLeader

- 13–29-vuotiaiden nuorten oma vaikuttamiskanava **Leaderin** kautta
- Toiminta perustuu **nuorten omiin ideoihin ja tarpeisiin**
- Tavoitteena lisätä nuorten **osallisuutta** ja **vaikuttamismahdollisuuksia**
- Antaa kokemusta **hanketyöstä, rahoituksesta** ja **yrittäjyydestä**
- **Rahoitusta** nuorten projekteille
- Tapahtumia, työpajoja, pienhankkeita, **kv-vaihtoja**

Nuorisokoordinaattori

Ville Ladders
Puh. 0400 482 777
ville.ladders@kainuuleader.fi
(nuorisotoiminta)

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

maaseutu.fi

NuorisoLeader

Strategia

- Nuorten osallisuus
 - Osallistaminen, sitouttaminen, omistajuuden tunne
- Nuorten kehittämisvalmiudet
 - Pedagoginen puoli, tulevaisuuden osaajat, kv-toiminta
- Nuorten hyvinvointi ja yhteisöllisyys
 - Nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisy,
- Paikallisidentiteetti ja kotiseutuside
 - Kytkökset kuntien veto- ja pitovoimaan, omistajuus

Toimintamalli

- Nuorisotyöryhmä
- Yhteistyö sidosryhmien kanssa
- Yhteistyö naapuriryhmien kanssa
(Oulujärvi, Koillismaa, Ylä-Savo, Vaara-Karjala)
- Selkeä ero perinteiseen nuorisotyöhön
- ROJEKTI –rahoitussäännöt uusiksi

Nuorisokoordinaattori

Ville Ladders
Puh. 0400 482 777
ville.ladders@kainuuleader.fi
(nuorisotoiminta)

Yhteistyöverkosto

- Kunnat ja kuntien nuorisotoimi
- 4H –yhdistykset
- NuorisoLeader-verkosto
 - Oulujärvi, Koillismaa, Ylä-Savo + valtakunnallinen
- Yrittäjät ja yrittäjäjärjestöt
 - KAO –yrittäjäryhmä
- Nuorisovaltuustot
- Yhdistykset ja seurat
- ELY –keskus
- Seurakuntien nuorisotyö
- Oppilaitokset/koulut

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

maaseutu.fi

Hankerahoitus

Yleiset edellytykset

- Yleishyödyllisyys, joka tarkoittaa, että tuetusta kohteesta tai toiminnasta hyötyy iso joukko ihmisiä.
- Investoinnin kohteen tulee pääsääntöisesti olla alueen asukkaiden ja toimijoiden käytettävissä.
- Hankkeen pääasiallinen tarkoitus ei saa olla taloudellinen toiminta tai voiton tavoittelu.
- Hankkeessa syntyy jotakin uutta, tukea ei myönnetä yhteisön tavanomaiseen toimintaan.
- Tukea voi hakea julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö, kuten kyläyhdistys, urheilu- tai liikuntaseura, kunta tai osuuskunta.
- Toimenpide sopii paikalliseen kehittämisstrategiaan.
- Tutustu myös Leadereiden rahoituslinjauksiin.

[Elävä Kainuu Leader ry:n rahoituslinjaukset](#)

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

maaseutu.fi

Työkalut: hanketuet

Koulutus -ja tiedonvälityshankkeet

Koulutushankkeet

- Ammatillista koulutusta ja taitojen kasvattamista

Tuki hyväksyttävistä kustannuksista 85 %, maksimituki 100 000 €

Tiedonvälityshankkeet

- Koulutushankkeita laajemmalle yleisölle

Tuki hyväksyttävistä kustannuksista 85 %, maksimituki 100 000 €

Yhteistyöhankkeet

Yhteistyöhankkeet

- Elinkeinojen kehittäminen

Tiedon osaaminen ja lisääminen:

tuki hyväksyttävistä kustannuksista 80 %, maksimituki 100 000 €

Kehittämistoimenpiteet: tuki hyväksyttävistä kustannuksista 60 %, maksimituki 100 000 €

- Yritysryhmähankkeet

Tuki hyväksyttävistä kustannuksista 75 %, maksimituki 100 000 €

Valmisteluraha 5000 €

- Älykkäät kylät

Tuki hyväksyttävistä kustannuksista 85 %, maksimituki 100 000 €

Valmisteluraha 5000 €

Yleishyödylliset investointihankkeet

Investointihankkeet

Investointi voi olla

- rakentamista
- korjaamista
- laite- ja kalustohankintoja
- energiainvestointeja
- kiinteistön hankintaa (tapauskohtaisesti).

Tuki hyväksyttävistä kustannuksista 75 %, maksimituki 100 000 €

- Jos alle 8000 € kustannukset, hanke toteutetaan [pienhankkeena](#), tuki hyväksyttävistä kustannuksista 75 %.

Maaseudun toimintaympäristöä kehittävät investoinnit,

tuki hyväksyttävistä kustannuksista 40 %, maksimituki 100 000 €

- tuen kohteena maaseudun palveluja tukevat investoinnit, joilla merkitystä maaseudun palvelujen säilyttämisessä ja uudenlaisten järjestämistapojen kehittämisessä
- tukea taloudellista toimintaa kehittävään investointiin voidaan myöntää, jos markkinapuute on todettu (ei saa vääristää kilpailua).

Pienhankkeet

Pienhankkeet

- Kehittämishanke tai investointihanke
- Kevennetty hankesuunnitelma
- Kustannukset korkeintaan 8 000 €
- Minimituki 1 000 €

Kehittämishankkeiden tuki 85 % yleishyödylliseen kehittämiseen [paikallisen kehittämisstrategian](#) teemoista.

Investointihankkeiden tuki 75 %, yleishyödylliseen investointiin [paikallisen kehittämisstrategian](#) teemoista esim. rakentamiseen, korjaamiseen

Tukiprosentit vaihtelevat Leader-ryhmittäin.

Yksityisenä rahoituksena voi hyväksyä talkootyötä. Henkilötyö 20 € / tunti, konetyö 40 € / tunti.

Hakijoina voivat olla yhdistykset, kunnat, oppilaitokset ja muut vastaavat yhteisöt.

Leader-tuet maksetaan jälkikäteen hankkeen toteuduttua hankesuunnitelman mukaisesti.

Alueiden väliset: Vieraslajit Veks, Tulevaisuuden Maalaisjärki1&2, Kalaleader, Exploring Nature – suuri luontoseikkailu, Paperit Kuntoon

Talkootyö

Elävä Kainuu Leader ry:n rahoituslinjaukset

LEADER

Elävä Kainuu

Euroopan unionin
osarahoittama

maaseutu.fi

LEADER YRITYSTUET 2023 - 2027

Yritystuille asetettuja ehtoja:

- oltava kannattavaa liiketoimintaa
- riittävä ammattitaito
- hakija on yritys (ei voi olla säätiö, yhdistys tai yhtiö, jonka pääasiallinen toiminta on muuta kuin liiketoimintaa), kokeilu- ja suunnittelutuet myös henkilöille
- tuen kohteena olevia toimenpiteitä ei ole aloitettu ennen kuin hakemus on vireillä
- tuella on olennainen merkitys yrityksen perustamiselle, kasvulle tai kehittämiselle.

Tavoitteena uusia yrityksiä ja työpaikkoja, kehittämistä, kannattavuuden parantumista, toiminnan tehostumista ja laajentumista, kansainvälistymistä...

Paikallisilla markkinoilla toimivalle yritykselle tuella saa olla korkeintaan vähäistä vaikutusta kilpailuun. Todentaminen mm.

- riittävästi alueen ulkopuolista kysyntää
- korvaa alueen ulkopuolelta hankittavia tuotteita tai palveluita
- toimivat yritykset eivät kohtuudella pysty vastaamaan kysyntään.

LEADER

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

maaseutu.fi

Työkalut: yritystuet

Yritystoimintaa suunnittelevalle

YRITYSTOIMINTAA SUUNNITTELEVALLE

Maatalouden kokeilutuki

- vakioitu kertakorvaus laajuudesta riippuen 2 500/5 000/7 500 €

Yritystoiminnan kokeilu

Yritystoiminnan suunnittelu

Käynnistämisen- ja/tai investointituen hakemisen valmistelu

- Vakioidut kertakorvaukset 1 000/2 000/2 500 €

Yrityksen perustajalle

YRITYKSEN PERUSTAJALLE

Osa-aikaisen yritystoiminnan käynnistäminen

Päätoimisen yritystoiminnan käynnistäminen

Tuki omistajanvaihdon valmisteluun

- Vakioidut kertakorvaukset 5 000/7 500 €

Investointituki (20 – 40 %)

Toimivalle yritykselle

TOIMIVALLE YRITYKSELLE

Kehittämis- ja/tai investointituen hakemisen valmistelu

Yrittämistoiminnan kehittäminen

- Vakioidut kertakorvaukset 2 000/3 000 €

Investointituki (20 – 40 %)

Investointituki 5000 -100 000 euron kustannuksiin mikroyrityksille (alle 5 HTV),

Yritysrühmähankkeet (tuki 75 %) ja niiden valmistelu (vakioitu kertakorvaus 5 000 €)

LEADER

Elävä Kainuu

Euroopan unionin
osarahoittama

maaseutu.fi

Hakemusprosessi

1. **Ota yhteys ensin** joko soittamalla tai sähköpostitse omaan Leader ryhmääsi
2. Hakuohjeet <https://www.kainuuleader.fi/hanketuet/hakuohjeita/>
3. Tuen hakeminen tapahtuu sähköisessä asiointijärjestelmässä Hyrrä-työkalussa.
<https://hyrra.ruokavirasto.fi/login.html>
4. Hakemuksen voi tehdä organisaation nimenkirjoitusoikeudellinen henkilö tai siihen valtuutettu henkilö
5. Hakemusta ja sen liitteitä voi muokata Hyrrässä ajasta ja paikasta riippumatta. Kun hakemus on valmis, kyseisen Leader ry:n hallitus käsittelee sen ja päättää, puoltaako rahoituksen myöntämistä vai ei
6. Hallituksen kokouksen jälkeen hakemus siirtyy ELY-keskukseen, joka tekee viranomaispäätöksen
7. Toimenpiteitä voi alkaa toteuttaa ns. omalla riskillä jo ennen viranomaispäätöstä, heti kun hakemus on vireillä

Elävä Kainuu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

maaseutu.fi

Leader-hankkeet Kuhmossa tähän mennessä alkaen 2023

Elävä Kainuu Leaderin rahoitus 2023-2027
3,9 miljoonaa + yksityisrahoitus = n. 6 milj.

	Kpl/ Yhteensä EKL	Sidottu € / Yhteensä EKL €
Yrityshankkeet	13 / 55	111 817 / 365 704
Hankkeet	13 / 53	350 160 / 1 255 857
Yhteensä	26 / 108	461 977 / 1 621 561

Suurimmat yrityshankkeet:

- Metsäpalvelu Hallan hanke: Kiekinkosken mökit luontomatkailukohteeksi, TaigaSpiritin Liskap-hanke

Suurimmat hankkeet:

- Kuhmon kaupungin Kuhmon yhdistystoiminnan kehittämishanke ja Rajaseudun Muistot-hanke, RHY:n HUTI-Multikankaan ampumaradan puitteiden laajentamis-hanke, Kuhmon Keiketyks Kansantanssia Kainuussa,

Hakijoita: mm. Kuhmon kaupunki, Rhy, eri kyläyhdistykset (Lentiira, Niva, Iivantiira, Ylä-Vieksi)

LEADER

Elävä Kainuu

[Hankerekisteri - Maaseutuverkosto](#)

Euroopan unionin
osarahoittama

maaseutu.fi

Kuhmon hankkeet 2023- 2027, hyväksytyt

Yrityshankkeet

Hakija

Hanke

Suunnittelupalvelu JK Oy	Digitalisaation integrointi suunnittelutyöhön
Kuhmon Media- ja Metsäpalvelu Kyllönen Ky	Yritystoiminnan kehittäminen, marjapöimuri
Terapiapalvelu Lumontie	Terapiapalvelu Lumontien liiketoiminnan käynnistäminen
Call2U Oy	Tietoturva
Metsäpalvelu Halla oy	KIEKINKOSKEN MÖKIT LUONTOMATKAILUKOHTEEKSI
Milano Oy	Maineella menestykseen
Tarleena Ylönen	Yrityksen osto
Hotelli Kainuu Oy	Hotelli Kainuun Askel Tulevaisuuteen
Taiga Spirit	Liskap
Salla Harjula	Loia-verkkokauppapaikka suom. käsityöläisille
Oy Timbe Frame Ltd	Investoinnit uuden tuotteen valmistukseen (Citynurkka)
Lentiira Wilderness Oy	Lomakylän omistajanvaihdos
Sari Eronen	Yritysidean testaus

Hankkeet

Hakija

Hanke

Luoteis-Kuhmon kyläverkko-osk	NOSTERIIHI
Kuhmon kaupunki	Kuhmon yhdistystoiminnan kehittämishanke
Kuhmon Keiketyt ry	Kansantanssia Kainuussa!
Drapes of Wilderness ry	Energiatohokkuus ja ulkoilmaan parannus
Lentiiran kyläyhdistys ry	Lentiiran kylätalon kehittäminen
Nivan kyläyhdistys ry	Savupirtti Nivan komistukseksi
livantiiran kyläyhdistys	livaNeuvottelee
Kuhmon viihdetapahtumat ry	Kuhmon viihdetapahtumien esiselvitys
Kuhmon kaupunki	Rajaseudun muistot
Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry	Pienhanke, investointi Vesantalolle
Kuhmon riistanhoitoyhdistys ry	HUTI-Multikankaan ampumaradan harjoittelupuitteiden laajentaminen
Kuhmon kaupunki	Poikkeusoloviestinnän RHA68-varajärjestelmä Kuhmon kylille
Lentiiran kyläyhdistys ry	Kylätalon varastointi kuntoon

Ohjelmakausi 2028 – 2034, rahoituskehusehdotus

Millä rahoilla maaseutua jatkossa kehitetään – vai kehitetäänkö? – Uutiset Suomen Kylät ry

Iso muutos nykyiseen

- Yhteinen ”kirstu” maaseuturahoitukselle
 - Ei enää korvamerkittyä Leader-rahaa (aiemmin korvamerkitty Leader-raha 5% maaseuturahoituksesta)
- Kohderyhmä: maa- ja metsätalouden harjoittajat (aiemmin yritykset, yhdistykset, kunnat, yksityiset)
- Jäsenmaat päättävät, onko Leader käytössä vai (aiemmin EU päättänyt, että on käytössä)
- Leader-ryhmien eurooppalainen kattojärjestö ELARD tukee kansallista vaikuttamistyötämme, ja toimii vahvasti EU-tasolla.

Mitä voi tehdä? Vaikutus päättäjiin, korvamerkitty Leader-raha tarvitaan!

Tietolaatikko:

Suomen 53 Leader-ryhmää ovat maaseutukuntien tärkein rahoituskumppani

Leader-toiminta vahvistaa paikallisia yhteisöjä. Leader-toiminta tarkoittaa konkreettisia toimia oman asuinpaikan kehittämiseksi.

Leader-rahoituksella on viimeisen kahden vuoden aikana:

- käynnistetty yli 1000 uutta yritystä
- kehitetty 1600 yrityksen liiketoimintaa
- toteutettu yli 100 omistajanvaihdosta
- investoitu satoihin uusia lähiliikuntapaikkoihin, toteutettu satoja liikuntapaikkoja, kylätalojen kunnostuksia ja energiaremontteja
- tehty yli 420 000 talkootuntia

Elävä Kainuu

Euroopan unionin
osarahoittama

maaseutu.fi